

Dosarul nr. 1ra-777/2021

**CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE**

15 martie 2021

mun. Chișinău

Colegiul Penal lărgit în componența:
președinte
judecători

**Diaconu Iurie
Catan Liliana
Guzun Ion
Toma Nadejda
Boico Victor**

a judecat, fără participarea părților, recursul ordinar declarat de avocatul Grigore Postovanu în numele părții vătămate Moraru Svetlana, în care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 17 noiembrie 2020, în cauza penală privindu-l pe

MORARU Ion XXXXXXXX, născut la
*xx xxxxxxxxxxx xxxxx, originar și domiciliat în r-nul
XXXXXX, str. Xxx XXXXXX xx.*

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 20.02.2019 – 22.05.2020;

Instanța de apel: 17.06.2020 – 17.11.2020;

Instanța de recurs: 20.01.2021 – 15.03.2021.

Asupra recursului menționat, Colegiul penal lărgit

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Drochia, sediul Central din 22 mai 2020, inculpatul Moraru Ion a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 201¹ alin. (2) lit. a) Cod penal, la închisoare pe un termen de 3 ani, **cu executare în penitenciar de tip semiînchis.**

Conform art. 90 Cod penal, executarea pedepsei i-a fost suspendată condiționat pe un termen de probațiune de 2 ani, cu obligarea de a nu-și schimba domiciliul fără acordul organului competent și de a participa la un curs de reabilitare psihologică din cadrul „Centrului de Asistență și Consiliere pentru Agresorii Familiali”.

S-a dispus încasarea din contul inculpatului Moraru Ion în beneficiul statului suma de 256 lei, cu titlul de cheltuieli judiciare pentru efectuarea expertizei.

De la Moraru Ion s-a încasat suma de 2 000 lei, în beneficiul părții vătămate Moraru Svetlana, cu titlu de prejudiciu moral.

Acțiunea civilă înaintată de partea vătămată Moraru Svetlana, privind încasarea prejudiciului material a fost admisă în principiu, urmând ca asupra cuantumului prejudiciului să se expună instanța în ordinea procedurii civile.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță, *în fapt*, a constatat că Moraru Ion la 16 decembrie 2018, aproximativ în jurul orelor 17:00, având scopul aplicării violenței în familie, a intrat în incinta magazinului SRL ”Xxx - Xxxxx”, situat în or. Drochia pe strada xx xxxxxx xx, a inițiat un conflict cu fosta soție, Moraru Natalia, a lovit-o cu pumnii și picioarele în regiunea capului, a tras-o de păr și a îmbrâncit-o cauzându-i echimoze sub ambii ochi, scurgerea de sânge în sclera ochiului stâng, plagă contuză a părții pielose a capului, care se califică către vătămare corporală ușoară.

Ulterior, în incinta magazinului a intrat Moraru Svetlana pentru care, Moraru Ion este fratele soțului ei, a inițiat un conflict cu Moraru Svetlana și a lovit-o pe ultima cu pumnul în nas și cu pumnii pe diferite părți ale corpului, cauzându-i echimoze sub ambii ochi, scurgerea de sânge în sclera ochiului drept, plagă contuză a mandibulei pe stânga, edemele părții pielose a capului, buzei de sus, cotului mâinii stângi, nasului, scurgerea de sânge în mucoasa buzei de sus, care se califică către vătămare corporală ușoară, după care a deteriorat vesela din magazin.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, prima instanță a reținut că, *în drept*, faptele inculpatului întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute la art. 201¹ alin. (2) lit. a) Cod penal, ca violența în familie, adică acțiunea intenționată.

La stabilirea pedepsei, în privința inculpatului Moraru Ion, instanța de fond ținând cont de prevederile art. 61, 75-77 Cod penal, că circumstanțe care atenuează sau agravează răspunderea nu au fost reținute, că anterior a fost condamnat, antecedentele penale fiind stinse, infracțiunea săvârșită face parte din categoria celor grave, inculpatul nu este angajat în câmpul muncii și nu a exprimat acordul la stabilirea pedepsei sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității, a conchis că scopul pedepsei penale de restabilire a echității sociale, corectare a

condamnatului cât și de prevenire a săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnatului, cât și a altor persoane, va putea fi atins prin stabilirea unei pedepse cu închisoarea, cu suspendarea executării pedepsei condiționat pe un termen de probațiune de 2 ani, cu obligarea de a nu-și schimba domiciliul fără acordul organului competent și de a participa la un curs de reabilitare psihologică din cadrul „Centrului de Asistență și Consiliere pentru Agresorii Familiali”.

Cu referire la acțiunea civilă în partea ce ține de prejudiciul material, instanța de fond a notat că asupra cuantumului despăgubirilor prejudiciului material să se expună instanța în ordinea procedurii civile, or, potrivit ordonanței de recunoaștere în calitate de parte civilă din 16.12.2018 Moraru Svetlana a pretins suma de 2090 lei, pentru deteriorarea veselei (*f.d. 24*) inclusiv, potrivit procesului-verbal de audiere a părții vătămate din 16.12.2018 și 16.01.2019 ultima a făcut referire la suma de 2090 lei (*f.d. 21, 22 verso*) și potrivit rechizitoriului (*f.d. 117*) inculpatului i-a fost incriminat ca fiind deteriorată veselă în sumă de 2090 lei, iar potrivit cererii de chemare în judecată aceasta a solicitat încasarea de la Moraru Ion prejudicial material în mărime de 6 959, 00 lei și bunurile deteriorate din magazin în mărime de 2 090, 00 lei.

Privitor la pretenția privind încasarea prejudiciului moral în mărime de 100 000 lei, înaintată de partea vătămată Moraru Svetlana, instanța de fond a indicat că reieșind din suferințele psihice ale părții vătămate, suportate ca urmare a acțiunilor de violență în familie a inculpatului, partea vătămată suferind un stres în urma acestor acțiuni, fapt ce și impune suferințe morale, și prin urmare determină gravitatea suferințelor morale, instanța de judecată consideră că suma solicitată de partea vătămată Moraru Svetlana în mărime de 100 000 lei în beneficiul său, este exagerată, apreciind prejudiciul moral la suma de 2 000 lei, criteriile de bază fiind factorul psihologic de încălcare a dreptului la viață.

3. Legalitatea și temeinicia sentinței a fost atacată cu apel de către partea vătămată Moraru Svetlana, care a solicitat casarea parțială a sentinței în latura civilă și latura aplicării pedepsei, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, în această parte, prin care în privința lui Moraru Ion să fie excluse prevederile art. 90 Cod penal, majorarea cuantumului prejudiciului moral de la 2000 de lei, până la 100 000 lei și încasarea prejudiciului material în sumă de 6959 lei și costul bunurilor deteriorate din magazin în mărime de 2090 lei.

În motivarea cererii de apel a invocat că:

- prima instanță nu a luat în considerare că infracțiunea incriminată inculpatului face parte din categoria infracțiunilor grave și este comisă cu intenție, atât în cadrul urmăririi penale, cât și în cadrul examinării cauzei penale în instanța de judecată inculpatul nu a recunoscut vinovăția în comiterea infracțiunii imputate,

nu se căiește sincer de cele săvârșite, anterior a fost tras la răspundere penală și în acest context aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, în privința acestuia este neîntemeiată;

- prin acțiunile inculpatului părții vătămate i-a fost cauzat prejudiciu moral, în urma vătămarilor corporale primite a suportat dureri fizice și psihice, a pierdut echilibrul emoțional și sufletește, iar prima instanță neîntemeiat a apreciat prejudiciul moral și a refuzat încasarea prejudiciului material cauzat de către inculpat.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 17 noiembrie 2020, apelul declarat a fost respins, ca fiind nefondat și menținută sentința fără modificări.

4.1. În motivarea soluției, instanța de apel a menționat că, instanța de fond, în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală, a verificat complet sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei și a dat probelor administrate o apreciere legală din punct de vedere al pertinentei, concluziei, utilității și veridicității lor, corect ajungând la concluzia privind vinovăția inculpatului, care se confirmă prin probele acumulate pe dosar, cercetate în instanța de fond și de apel, acțiunile inculpatului fiind corect calificate de către instanța de fond în baza art. 201¹ alin. (2) lit. a) Cod penal, ca violența în familie, adică acțiunea intenționată comisă de un membru al familiei în privința altui membru al familiei, manifestată prin maltratare, alte acțiuni violente, soldate cu vătămarea ușoară a integrității corporale sau a sănătății, săvârșite asupra a doi membri ai familiei.

Cu referire la pedeapsa aplicată de instanța de fond, instanța de apel ținând cont de prevederile art. 61, 75 Cod penal, regula nr.6 din Recomandarea NR. R (92) 16 a Comitetului de miniștri către statele membre referitoare la regulile europene asupra sancțiunilor aplicate în comunitate (adoptată de Comitetul de Miniștri în 19 octombrie 1992, cu ocazia celei de a 482-a reuniune a Delegațiilor de Miniștri), potrivit căreia „natura și durata sancțiunilor și măsurilor aplicate în comunitate trebuie de asemenea să fie proporțională cu gravitatea infracțiunii pentru care un delicvent a fost condamnat sau o persoană este inculpată, cât și cu situația personală a acesteia” a conchis că instanța de fond a ținut cont de scopul pedepsei penale întru restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni; de criteriile generale de individualizare a pedepsei penale, ce țin de gravitatea faptei penale, care în temeiul art. 16 alin. (4) Cod penal, face parte din categoria infracțiunilor grave, atentează la integritatea corporală, sănătatea și integritatea fizică sau psihică a persoanei, urmările prejudiciabile, motivul săvârșirii infracțiunii, persoana inculpatului, care anterior a

mai fost condamnat, însă antecedentele penale sunt stinse (f.d.65 vol. I), a recunoscut parțial vina, la locul de trai se caracterizează pozitiv (f.d. 64 vol. I), la evidența medicului narcolog și psihiatru nu se află (f.d.73-74 vol. I), atitudinea societății față de pedeapsa penală ce urmează a fi stabilită inculpatului pentru faptele săvârșite, corect stabilindu-i inculpatului pedeapsa închisorii în limitele articolului incriminat, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei, neexistând temeii de a considera pedeapsa stabilită inculpatului Moraru Ion ca fiind una blândă, iar argumentele aduse în apel de către partea vătămată Moraru Svetlana în circumstanțele constatate pe caz nu pot servi drept temeii pentru agravarea pedepsei inculpatului.

Totodată instanța de apel a respins argumentele aduse în apelul părții vătămate privind neexaminarea corectă de către prima instanță a acțiunii civile, concluzionând că instanța de fond just a ajuns la concluzia de a admite parțial acțiunea civilă în latura prejudiciului moral în quantum de 2000 lei, ținând cont de toate circumstanțele cauzei și de faptul că partea vătămată Moraru Svetlana în urma infracțiunii a suferit un anumit stres, însă suma solicitată de ultima cu titlu de prejudiciu moral în mărime de 100 000 lei este una exagerată.

La fel, citând prevederile art. 61 alin. (1), 387 alin. (1) și (3) Cod de procedură penală, Colegiul a conchis ca fiind necesar de a respinge și cerința adusă în apelul părții vătămate privind admiterea acțiunii civile în latura prejudiciului material din motivul că există necesitatea concretizării quantumului prejudiciului material solicitat de către partea vătămată Moraru Svetlana și, respectiv, asupra lui urmează să se expună instanța în ordinea procedurii civile.

Or, nici în ședința instanței de fond, nici în ședința instanței de apel partea vătămată Moraru Svetlana nu a prezentat probe pertinente privind quantumul prejudiciului material cauzat ei prin infracțiunea comisă de Moraru Ion. La materialele cauzei sunt anexate niște bonuri de plată, unele din care nu sunt lizibile (f.d. 195, vol.1), altele sunt datate cu data de 22.02.2017 și 15.12.2018, pe când infracțiunea a fost comisă la 16.12.2018, iar în acțiunea civilă (f.d. 190, vol. 1) partea vătămată nici nu a indicat ce cheltuieli confirmă bonurile de plată menționate.

De asemenea, la materialele cauzei este anexată adeverința pentru primirea biletului de tratament pe numele lui Moraru Svetlana, unde este indicat că ea suferă de bronșită cronică, starea după comotie cerebrală, pe când conform raportului de expertiză judiciară nr. 201818P0522 din 17 decembrie 2018, pe corpul lui Moraru Svetlana Leonid au fost depistate leziuni corporale în formă de echimoze sub ambii ochi, scurgere de sânge din sclera ochiului drept, plagă contuză a mandibulei pe stânga, epidemele părții pielose a capului, buzei de sus,

cotului mâinii stângi, nasului, scurgerea de sânge în mucoasa buzei de sus, și nu este stabilită legătura cauzală între leziunile corporale cauzate lui Moraru Svetlana și tratamentul la stațiunea balneară.

Mai mult ca atât, în acțiunea civilă se indică că, ca urmare a acțiunilor lui Moraru Ion au fost deteriorate bunuri din magazin în sumă de 2090 lei, nefiind prezentate în acest sens careva probe.

Astfel, instanța de apel a indicat că partea vătămată și civilă Moraru Svetlana nu este lipsită de posibilitatea de a solicita recuperarea prejudiciului material cauzat prin infracțiunea săvârșită de către Moraru Ion prin înaintarea unei acțiuni civile în instanța judiciară la locul de trai în ordinea procedurii civile.

5. Temeinicia și legalitatea deciziei instanței de apel a fost contestată cu recurs ordinar de către avocatul Grigore Postovanu în numele părții vătămate Moraru Svetlana, care invocă temeiul prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și solicită casarea hotărârilor parțial în latura civilă, cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, în această parte potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care să fie admisă acțiunea civilă.

În motivarea recursului, se invocă următoarele motive:

- instanțele inferioare practic nici nu s-au referit în motivarea lor la acțiunea civilă și nu au luat în calcul că în urma leziunilor multiple provocate de inculpat, i-au cauzat suferințe grave, că violența s-a produs într-un loc public – la locul de muncă a recurenteii;

- aprecierea prejudiciului moral se face în raport cu criteriile de mai sus, precum ar fi miza pentru reclamant, comportamentul părților, buna/reaua credință, durata neexecutării etc. Se ia obligatoriu în considerație principiul general al echității și suma nu trebuie să fie vădit disproporționată cu sumele acordate de Curtea Europeană în spețele similare. Sarcina probării prejudiciului moral nu poate fi pusă pe seama reclamantului și se apreciază individual pentru fiecare caz. luându-se în considerație argumentele ambelor părți în proces și excluzându-se pretenții excesive și vădit exagerate;

- din circumstanțele cauzei nu poate fi elucidat nici un principiu de satisfacție, instanța a omis de a examina prin prisma celor comise de inculpat/intimat, iar prejudiciul moral de 2000 lei nu poate fi echitabil vis-à-vis de suferințele retrăirile și anxietatea care i-a fost creată recurenteii;

- prejudiciul material a fost probat cert și pertinent, ceea ce urma a fi reținut de instanța de apel;

- inculpatul nu a venit cu vreun contraargument față de pretențiile bănești

înaintate de recurentă, iar instanțele practic din oficiu au luat o poziție părtinitoare de apărare a inculpatului, or, instanța are rolul așa zis a unui arbitru pe caz.

6. Judecând recursul ordinar declarat și verificând legalitatea hotărârii atacate în baza materialelor din dosar, Colegiul penal lărgit conchide că acesta urmează a fi admis, cu casarea deciziei instanței de apel parțial, din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, *hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.*

Conform art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, *judecând recursul, instanța de recurs este în drept să-l admită, să dispună rejudecarea de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.*

Reieșind din prevederile art. 414 alin. (1) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul urma să verifice mai amănunțit legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în latura civilă privind stabilirea cuantumului prejudiciului moral, în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel și să adopte o hotărâre legală și întemeiată în această parte.

Decizia instanței de apel, conform art. 417 Cod de procedură penală, trebuie să cuprindă fapta constatată de prima instanță și conținutul dispozitivului sentinței, fondul apelului și temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Colegiul penal lărgit constată că aceste prevederi procesuale obligatorii, nu au fost respectate întocmai la judecarea apelului.

Drept temeiuri pentru recurs avocatul în numele părții vătămate a invocat art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, care stipulează, că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise *când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.*

Colegiul lărgit atestă că recurentul este de acord cu circumstanțele de fapt și cu încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului însă critică hotărârile recurate sub aspectul soluționării acțiunii civile în ceea ce privește prejudiciul moral și material, iar motivele invocate Colegiul le consideră întemeiate parțial, din următoarele considerente.

Potrivit prevederilor art. 419 Cod de procedură penală, *rejudecarea cauzei de către instanța de apel se desfășoară potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță, care se aplică în mod corespunzător.*

Referitor la motivele invocate de recurent privind încasarea prejudiciului material, se menționează că, potrivit prevederilor art. 387 alin. (1) - (3) Cod de procedură penală, o dată cu sentința de condamnare, instanța de judecată, apreciind dacă sunt dovedite temeiurile și mărimea pagubei cerute de partea civilă, admite acțiunea civilă, în tot sau în parte, ori o respinge. În cazuri excepționale când, pentru a stabili exact suma despăgubirilor cuvenite părții civile, ar trebui amânată judecarea cauzei, instanța poate să admită, în principiu, acțiunea civilă, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor cuvenite să hotărască instanța civilă.

La caz, Colegiul constată că instanțele inferioare stabilind circumstanțele că pentru a stabili exact suma despăgubirilor cuvenite părții civile, trebuia amânată judecarea cauzei, corect au dispus admiterea, în principiu, a acțiunii civile privind încasarea prejudiciului material, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor cuvenite să hotărască instanța civilă.

Or, instanța de apel corect și-a expus opinia pe care Colegiul penal lărgit o acceptă și o susține, și anume că *„potrivit ordonanței de recunoaștere în calitate de parte civilă din 16.12.2018 Moraru Svetlana a pretins suma de 2090 lei, pentru deteriorarea veselei (f.d. 24) inclusiv, potrivit procesului-verbal de audiere a părții vătămate din 16.12.2018 și 16.01.2019 ultima a făcut referire la suma de 2090 lei (f.d. 21, 22 verso) și potrivit rechizitoriului (f.d. 117) inculpatului i-a fost incriminat ca fiind deteriorată vesela în sumă de 2090 lei, iar potrivit cererii de chemare în judecată aceasta a solicitat încasarea de la Moraru Ion prejudicial material în mărime de 6 959, 00 lei și bunurile deteriorate din magazin în mărime de 2 090, 00 lei. [...] Nici în ședința instanței de fond, nici în ședința instanței de apel partea vătămată Moraru Svetlana nu a prezentat probe pertinente privind cuantumul prejudiciului material solicitat ca fiind cauzat prin infracțiunea comisă de Moraru Ion. La materialele cauzei sunt anexate niște bonuri de plată, unele din care nu sunt lizibile (f.d. 195, vol.I), altele sunt datate cu data de 22.02.2017 și 15.12.2018, pe când infracțiunea a fost comisă la 16.12.2018, iar în acțiunea civilă (f.d. 190, vol. I) partea vătămată nici nu a indicat ce cheltuieli confirmă bonurile de plată menționate. De asemenea, la materialele cauzei este anexată adeverința pentru primirea biletului de tratament pe numele lui Moraru Svetlana, unde este indicat că ea suferă de bronșită cronică, starea după comoție cerebrală, pe când conform raportului de expertiză judiciară nr. 201818P0522 din 17 decembrie 2018, pe corpul lui Moraru Svetlana Leonid au fost depistate leziuni corporale în formă de echimoze sub ambii ochi, scurgere de sânge din sclera ochiului drept, plagă contuză a mandibulei pe stânga, epidemele părții pielose a capului, buzei de sus, cotului mâinii stângi, nasului, scurgerea de sânge în mucoasa buzei de sus, și nu este stabilită legătura cauzală între leziunile*

corporale cauzate lui Moraru Svetlana și tratamentul la stațiunea balneară”

Pe cale de consecință, Colegiul lărgit conchide că la caz este incidentă situația specificată la art. 387 alin. (3) Cod de procedură penală, or, din materialele prezentate de partea vătămată în probarea cuantumului prejudiciului material solicitat, nu poate fi stabilit cu exactitate cuantumul acestuia, impunându-se necesitatea amânării ședinței de judecată, pentru concretizarea circumstanțelor sus-menționate.

Colegiul lărgit reține că, criticile formulate de avocatul părții vătămate vis-a-vis de admiterea în principiu a acțiunii civile, au format obiect de discuție la judecarea cauzei penale și în instanța de apel și cărora li s-a dat o motivare corespunzătoare și pe larg expusă în prezenta decizie, iar argumentele invocate de recurent în acest sens, nu sunt aplicabile din punct de vedere al prezenței erorilor de drept, care ar fi temei de implicare în sensul casării deciziei instanței de apel în această parte.

Declanșând o continuare a judecării cauzei în fond, apelul este o cale de atac sub aspect de fapt și de drept, întrucât odată exercitat, produce un efect devolutiv complet în sensul că provoacă un control integral atât în fapt, cât și în drept, în privința persoanelor care l-au declarat.

Sub acest aspect, se constată că, instanța de apel la emiterea deciziei în privința inculpatului Moraru Ion, nu a respectat prevederile legale întru adoptarea unei soluții întemeiate în latura civilă și anume în partea ce ține de stabilirea cuantumului prejudiciului moral, menținând sentința instanței de fond prin care s-a dispus încasarea din contul inculpatului Moraru Ion în beneficiul părții vătămate Moraru Svetlana, a prejudiciului moral în sumă de 2 000 lei, or conform acțiunii civile, partea vătămată a solicitat încasarea prejudiciului moral în sumă de 100 000 lei.

Astfel, Colegiul consideră că soluția instanței de apel este argumentată insuficient, deoarece aceasta și-a motivat soluția privind încasarea în beneficiul părții vătămate a pagubei morale în sumă de 2 000 lei, considerând că este una echitabilă vizavi de suferințele psihice suportate, doar prin faptul că suma solicitată de partea vătămată este una neîntemeiată și exagerată, fără a argumenta micșorarea cuantumului și fără a ține cont de faptul că cuantumul despăgubirilor stabilit, rezultă din necesitatea ca partea vătămată să primească o satisfacție echitabilă pentru prejudiciul moral suferit și să aibă un caracter compensatoriu, ținând totodată cont și de cuantumul prejudiciilor stabilite de Curtea Europeană a Drepturilor Omului în cauzele similare, examinate în privința Republicii Moldova.

De menționat că, hotărârile pronunțate de instanțele inferioare trebuie să fie motivate atât în fapt, cât și în drept, în corespundere cu prevederile legislației în

vigoare, pentru a permite instanței superioare de a verifica corespunderea hotărârii pronunțate cu legea și necesită a se menționa că, nu numai nemotivarea hotărârii, dar și motivarea insuficientă sau motivarea în termeni generali, vagi, reprezintă motiv de casare. Nemotivarea ca o omisiune esențială apare astfel ca un viciu de procedură.

Se reține că, legiuitorul a acordat prerogative instanței de judecată de a aprecia și determina cuantumul prejudiciului moral ce urmează a fi încasat, or art. 1423 alin. (1) Cod civil, coroborat cu art. 219 alin. (4) Cod de procedură penală, expres prevede că mărimea compensației pentru prejudiciul moral se determină de către instanță în funcție de caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice, circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul, precum și statutul social al persoanei vătămate. Ținând cont de aceste împrejurări, se urmărește scopul ca evaluarea să nu fie una subiectivă ori pentru a nu se ajunge la o îmbogățire fără just temei. Totodată, despăgubirile pentru daune morale se disting de cele pentru daunele materiale prin faptul că acestea nu se probează, ci se stabilesc de instanța de judecată prin evaluare.

Prin urmare, rezultă că instanța de apel nu și-a motivat soluția în latura civilă, adoptând soluții pripite în partea încasării prejudiciului moral în beneficiul părții situație care cade sub incidența erorii de drept cuprinsă în prevederea art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, iar decizia urmează a fi casată în partea respectivă, cu rejudecarea cauzei în apel, așa cum cere art. 435 Cod de procedură penală, întrucât asemenea erori nu pot fi corectate în instanța de recurs.

La rejudecarea cauzei, instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care prevede procedura de rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile Legii procesual-penale asupra tuturor motivelor invocate de partea vătămată în apel, și ținând cont de motivele casării deciziei atacate, de prevederile art. 225 Cod de procedură penală și practica CEDO, să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată.

7. În conformitate cu art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul Penal lărgit

d e c i d e :

Admite recursul ordinar declarat de avocatul Grigore Postovanu în numele părții vătămate Moraru Svetlana, casează decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 17 noiembrie 2020 în partea soluționării acțiunii civile, cât privește încasarea prejudiciului moral, cu dispunerea rejudecării cauzei penale privindu-l pe

MORARU Ion XXXXXXXX, în această parte, în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Se mențin celelalte dispoziții ale deciziei.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată, pronunțată integral la 22 aprilie 2021.

Președinte

Diaconu Iurie

Judecători

Catan Liliana

Guzun Ion

Toma Nadejda

Boico Victor